

Farsta 7 oktober 2016

Att:
Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Vår referens: Karolina Celinska

Yttrande över Departementspromemorian Utvidgat skydd mot diskriminering i form av bristande tillgänglighet (Ds 2016:26)

DHR är en idéburen demokratisk organisation för och av personer med nedsatt rörelseförmåga. Genom att skapa opinion och påverka de politiska besluten arbetar vi för ett öppet Sverige, där personer med nedsatt rörelseförmåga inte blir utestängda. En av utgångspunkterna i vårt arbete är FNs konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Det är utifrån detta perspektiv vi framför våra synpunkter på utredningen.

Om förslaget

DHR är mycket positiva till att lagen föreslås omfatta alla företag som tillhandahåller varor och tjänster. Kränkning och diskriminering pga. bristande tillgänglighet och användbarhet sker i såväl stora som små företag, därför är denna utvidgning av lagen så oerhört viktig.

Vi ser dock vissa frågor som ansluter till förslaget som behöver uppmärksammas och lyftas in som komplement till förslaget:

Rättslig rådighet gällande företag som ej äger sina lokaler/ Andrahandsansvar

Många näringsidkare är inte egna fastighetsägare utan hyresgäster. Vi har redan vid första tilläggsförfattningens remissförfarande beskrivit problematiken kring rättslig rådighet för verksamhetsutövare. DHR menar på att de situationer då en verksamhetsutövare som hyr en lokal inte bedöms ha rättslig rådighet, så ska fastighetshetsägaren hållas ansvarig istället, med hänvisning till underlåtenhet eller aktivt förhindrande av åtgärd. Vi menar på att någon part alltid har rättslig rådighet.

DHR anser att reglering om andrahandsansvar måste införas parallellt med föreslagen ändring för att det utvidgade skyddet ska ha någon faktisk verkan.

Underrättelse om behov i rimlig tid

DHR är mycket beklämda över formuleringar som hävdar att "det inte kan anses som diskriminering om den verksamhetsansvarige inte underrättas om behovet en rimlig tid i förväg eller efter särskild överenskommelse om tid och sätt för utförandet".

För att inte riskera att utstå kränkande behandling föreläggs konsumenter som har nedsatt rörelseförmåga med orimliga skyldigheter att föranmäla sitt besök än vad konsumenter i övrigt har. Det anser vi helt oacceptabelt. Enligt ansvars- och finansieringsprincipen föreligger redan att varje sektor i samhället skall utforma och bedriva sin verksamhet så att den blir tillgänglig för alla medborgare, inklusive personer med funktionshinder. Det torde även innefatta att tillhandahålla information om verksamhetens tillgänglighet och användbarhet.

DHR anser att sådana skrivningar inte hör hemma i rättsdokument som syftar till att främja och skydda lika behandling och antidiskriminering. Vår uppfattning är att formuleringar som denna motverkar utvidgningens syfte om att personer med nedsatt rörelseförmåga ska kunna leva på lika villkor som andra.

Ytterligare punkter som DHR hade velat se i denna utvidgning

DHR uppmärksammade redan under förarbetet om bristande tillgänglighet som en form av diskriminering att det finns viktiga punkter att förändra. Dessa punkter har inget motiv till att inte omfattas av lagstiftningen.

Allmän plats

En allmän plats är en gata, en väg, en park, ett torg eller ett annat område som är avsett för ett gemensamt behov. Att ytor vars syfte är att tillgodose gemensamma behov exkluderar personer med funktionsnedsättning förefaller än mer diskriminerande. Att kunna delta på lika villkor är fastställt i FN:s konvention om rättigheter för personer med

funktionsnedsättning. Allmän plats är allmän plats! Den ska således vara tillgänglig och användbar för alla och inte bara gälla en viss allmänhet. DHR anbefaller att även allmän plats ingår i lagstiftningen om bristande tillgänglighet som en form av diskriminering.

Bostäder

Vi ställer oss frågande till varför alla bostäder är undantagna. DHR anser att åtminstone allmännyttans bostäder ska omfattas av lagen om bristande tillgänglighet som en form av diskriminering.

Det övergripande allmännyttiga syftet är att främja bostadsförsörjningen i kommunen samt att tillgodose olika bostadsbehov. I det allmännyttiga syfte som ett kommunalt bostadsföretag har ingår även ett samhällsansvar. Det kan handla om etiskt, miljömässigt och socialt ansvarstagande.

Allmännyttans syfte i sig anser DHR motiverar att personer med funktionsnedsättning ska vara skyddade mot bristande tillgänglighet som en form av diskriminering i lag.

Beslut om detta yttrande har tagit av förbundsordförande Rasmus Isaksson. Yttrandet har beretts av ombudsman Karolina Celinska.

DHR - Förbundet för ett samhälle utan rörelsehinder

Vänliga hälsningar

Rasmus Isaksson
förbundsordförande